

EVRO-SREDOZEMSKI LETALSKI SPORAZUM MED**Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Kraljevino Maroko na drugi strani**

KRALJEVINA BELGIJA,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANIJA,

FRANCOSKA REPUBLIKA,

IRSKA,

ITALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPER,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

REPUBLIKA MADŽARSKA,

REPUBLIKA MALTA,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AVSTRIJA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA SLOVAŠKA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

ZDRUŽENO KRALJESTVO VELIKE BRITANIJE IN SEVERNE IRSKE,

pogodbenice Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, v nadaljevanju „države članice“, in

EVROPSKA SKUPNOST, v nadaljevanju „Skupnost“,

na eni strani ter

KRALJEVINA MAROKO, v nadaljevanju „Maroko“,

na drugi strani

V ŽELJI, da bi spodbujale mednarodni letalski sistem na podlagi lojalne konkurence med letalskimi prevozniki na trgu s čim manjšim vplivom države in njenih predpisov;

V ŽELJI, da bi omogočile širitev možnosti mednarodnega zračnega prometa tudi z razvojem omrežij zračnega prometa za izpolnjevanje potreb potnikov in naročnikov prevoza po primernih zračnih prevozihi;

V ŽELJI, da bi omogočile letalskim prevoznikom, da ponudijo potnikom in naročnikom prevozov konkurenčne cene in storitve na odprtih trgih;

V ŽELJI, da bi liberalizirani sporazum koristil vsem sektorjem letalske industrije, vključno delavcem letalskih prevoznikov;

V ŽELJI, da bi zagotovile najvišjo stopnjo varnosti in zaščite v mednarodnem zračnem prometu ter zaradi zaskrbljenosti nad dejanji ali grožnjami proti varnosti zrakoplovov, ki ogrožajo varnost oseb ali premoženja, škodljivo vplivajo na delovanje zračnega prevoza in spodbujajo zaupanje javnosti v varnost civilnega letalstva;

OB UPOŠTEVANJU Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu, ki je bila na voljo za podpis v Čikagu 7. decembra 1944;

V ŽELJI, da se letalskim prevoznikom zagotovijo enaki pogoji delovanja;

OB SPOZNAVANJU, da lahko državne subvencije škodljivo vplivajo na konkurenco med letalskimi prevozniki in ogrozijo osnovne cilje tega sporazuma;

OB POTRDITVI pomena varstva okolja pri razvoju in izvajanju mednarodne letalske politike in ob priznavanju pravic suverenih držav za sprejetje ustreznih ukrepov v ta namen;

OB UPOŠTEVANJU pomena varstva potrošnikov, vključno z varstvom, ki ga zagotavlja Konvencija o poenotenju nekaterih pravil za mednarodni letalski prevoz, sklenjena v Montrealu 28. maja 1999, če sta obe pogodbenici pogodbenici te konvencije;

ZARADI RAZŠIRITVE okvira veljavnih sporazumov o zračnem prometu s ciljem odprtja dostopa do trgov in doseganja čim večjih koristi za potrošnike, letalske prevoznike, delovno silo in skupnosti na obeh straneh;

KER je lahko sporazum med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Marokom na drugi strani primer za sklicevanje na evro-sredozemske letalske odnose za spodbujanje koristi liberalizacije v tem ključnem gospodarskem sektorju;

OB UPOŠTEVANJU, da naj bi se tak sporazum izvajal postopno, a celovito in da se lahko z ustreznim mehanizmom zagotovi vse večja skladnost z zakonodajo Skupnosti,

DOGOVORILE:

- (b) vsako Prilogo ali spremembo Priloge, sprejeto na podlagi člena 90 Konvencije, kadar se taka priloga ali sprememba uporablja za Maroko kot za državo članico ali države članice Evropske skupnosti, kot je ustrezno;

Člen 1

Opredelitev pojmov

Če ni drugače opredeljeno, v tem sporazumu:

- (1) izraza „dogovorjen prevoz“ in „določena proga“ pomenita mednarodni zračni promet v skladu z členom in Prilogo I k temu sporazumu;
- (2) „Sporazum“ pomeni ta sporazum, njegove priloge in vse spremembe;
- (3) „zračni prevoz“ pomeni ločen ali kombiniran prevoz potnikov, prtljage, tovora in pošte z zrakoplovom, ki je na voljo javnosti za plačilo ali najem, da bi se izognili dvomom, vključuje redni in izredni (čarterski) zračni prevoz in zračni prevoz tovora;
- (4) „Pridružitveni sporazum“ pomeni Evro-sredozemski sporazum o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Kraljevino Maroko na drugi strani, sklenjen v Bruslju 26. februarja 1996;
- (5) „operativna licenca Skupnosti“ pomeni operativno licenco v povezavi z letalskimi prevozniki s sedežem v Evropski skupnosti, podeljeno in podaljšano v skladu z Uredbo Sveta (EGS) št. 2407/92 z dne 23. julija 1992 o licenciranju letalskih prevoznikov;
- (6) „Konvencija“ pomeni Konvencijo o Mednarodnem civilnem letalstvu, ki je bila na voljo za podpis v Čikagu 7. decembra 1944, in vključuje:
- (a) vsako spremembo, ki je začela veljati na podlagi točke (a) člena 94 Konvencije in sta jo ratificirala Maroko in država članica ali države članice Evropske skupnosti, kot je ustrezno,
- (7) „celotni stroški“ pomenijo stroške zagotavljanja prevoza in razumno pristojbino za upravne režijske stroške, in če je ustrezno, vse pristojbine, ki izražajo okoljske stroške in se uporabljajo ne glede na državljanstvo;
- (8) „pogodbenici“ pomeni na eni strani Skupnost ali države članice ali Skupnost in njene države članice v skladu z njihovimi pristojnostmi ter na drugi strani Maroko;
- (9) „državljeni“ pomenijo osebo ali subjekt z maroškim državljanstvom za maroško pogodbenico ali državljanstvom države članice za evropsko pogodbenico, če je pravni subjekt, nenehno pod učinkovitim nadzorom neposredno ali z večinsko udeležbo oseb ali subjektov z maroškim državljanstvom za maroško pogodbenico ali oseb ali subjektov z državljanstvom države članice ali ene od tretjih držav iz Priloge V, za evropsko pogodbenico.
- (10) „subvencije“ pomenijo vsak finančni prispevek, ki ga dodelijo organi ali regionalne ali druge javne organizacije, če:
- (a) praksa vlade ali regionalnega organa ali druge javne organizacije vključuje neposreden prenos sredstev, kot so dotacije, posojila ali infuzije lastniškega kapitala, potencialen neposreden prenos sredstev na podjetje ali prevzem obveznosti podjetja, kot so garancije za posojila;
- (b) se vlada ali regionalni organ ali druga javna organizacija odreče prihodku iz obveznih dajatev ali jih ne izterja;
- (c) vlada ali regionalni organ ali druga javna organizacija zagotovi blago ali storitve, ki niso splošna infrastruktura, ali kupi blago ali storitve;

(d) jih vlada ali regionalni organ ali druga javna organizacija vplača v mehanizem za financiranje ali za izvedbo ene ali več nalog iz točk (a), (b) in (c), ki so običajno v pristojnosti vlade, pooblasti zasebni organ ali mu odredi takšno izvedbo in se pri tem postopek dejansko ne razlikuje od običajne vladne prakse,

in če je s tem dodeljena ugodnost;

(11) „mednarodni zračni promet“ pomeni zračni promet, ki poteka v zračnem prostoru nad ozemljem več kot ene države;

(12) „cena“ pomeni tarife, ki jih uporabljajo letalski prevozniki ali njihovi zastopniki za prevoz potnikov, prtljage in/ali tovora (razen pošte) v zračnem prometu vključno s površinskim prevozom v povezavi z mednarodnim zračnim prometom, če je ustrezno, ter pogoje za uporabo tarif;

(13) „taksa za uporabnike“ pomeni takso, zaračunano letalskim prevoznikom za zagotovitev letališča, letaliških okoljskih, navigacijskih ali varnostnih naprav ali storitev, vključno s povezanimi storitvami in napravami;

(14) „SESAR“ pomeni tehnično izvedbo enotnega evropskega neba, ki zagotavlja usklajen razvoj in vzpostavitev novih generacij sistemov upravljanja zračnega prometa,

in

(15) „ozemlje“ pomeni za Kraljevino Maroko kopenska območja (celino in otoke), notranje vode in teritorialno morje pod njeno suverenostjo ali jurisdikcijo ter za Evropsko skupnost kopenska območja (celino in otoke), notranje vode in teritorialno morje, kjer se uporablja Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti pod v njej določenimi pogoji, in vsakem poznejšem sporazumu; uporaba tega sporazuma za gibraltarsko letališče ne posega v pravni položaj Kraljevine Španije in Združenega kraljestva glede spora o suverenosti nad ozemljem, na katerem je letališče; in nadaljnje izvzetje gibraltarskega letališča iz letalskih ukrepov EU, veljavnih od 18. septembra 2006 med državami članicami, v skladu s pogoji Ministrske izjave o gibraltarskem letališču, sprejete v Kordobi 18. septembra 2006;

in

(16) „pristojni organi“ pomeni državne agencije ali subjekte iz Priloge III. Pogodbenica o vseh spremembah nacionalne zakonodaje v zvezi s statusom pristojnih organov uradno obvesti drugo pogodbenico.

NASLOV I

GOSPODARSKE DOLOČBE

Člen 2

Prometne pravice

1. Razen če ni v Prilogi I določeno drugače, vsaka pogodbenica prizna drugi pogodbenici naslednje pravice pri opravljanju mednarodnega zračnega prometa s strani letalskih prevoznikov:

(a) pravico do preleta njenega ozemlja brez pristanka;

(b) pravico do pristankov na njenem ozemlju v vse namene, ki niso vkrcanje ali izkrcanje potnikov, prtljage, tovora in/ali pošte v zračnem prometu (v nekomercialne namene);

(c) med opravljanjem dogovorjenega prevoza na določeni progi ločeno ali skupaj, pravico do pristankov na njenem ozemlju za namene vkrcanja in izkrcanja potnikov, tovora in/ali pošte v mednarodnem prevozu,

in

(d) druge pravice, določene s tem sporazumom.

2. Nobena določba v tem sporazumu ne daje letalskim prevoznikom:

(a) Maroka pravice da za plačilo na ozemlju katere koli države članice Evropske skupnosti vkrcajo potnike, prtljago, tovor in/ali pošto za prevoz do drugega kraja na ozemlju te države članice Evropske skupnosti;

(b) da za plačilo na ozemlju Maroka vkrcajo potnike, prtljage, tovor in/ali pošto, za prevoz do drugega kraja na ozemlju Maroka.

Člen 3

Dovoljenje

Po prejemu vloge letalskega prevoznika ene pogodbenice za izdajo dovoljenja za opravljanje prevoza pristojni organi druge pogodbenice po najkrajšem postopku izda potrebna dovoljenja, če:

(a) za maroškega letalskega prevoznika:

- ima letalski prevoznik svoj glavni kraj poslovanja, in če obstaja, svoj sedež v Maroku, ter je prejel svojo licenco in vse druge ustrezne dokumente v skladu z zakonodajo Kraljevine Maroko;
- Maroko izvaja in vzdržuje učinkovit predpisani nadzor letalskega prevoznika,

in

- je letalski prevoznik v lasti in bo tudi v prihodnje, neposredno ali z večinsko udeležbo Maroka in/ali maroških državljanov ter je ves čas pod učinkovitim nadzorom Maroka in/ali maroških državljanov ali pa je v lasti in bo tudi v prihodnje neposredno ali z večinsko udeležbo držav članic in/ali državljanov držav članice ter je ves čas pod učinkovitim nadzorom držav članic in/ali državljanov držav članic;

(b) za letalskega prevoznika Evropske skupnosti:

- ima letalski prevoznik svoj glavni kraj poslovanja, in če obstaja, svoj sedež na ozemlju države članice Evropske skupnosti v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti ter je prejel operativno licenco Skupnosti;

in

- država članica Evropske skupnosti, ki je pristojna za izdajo spričevala letalskega prevoznika, izvaja in vzdržuje učinkovit predpisani nadzor letalskega prevoznika in je ustrezen letalski organ jasno opredeljen;

in

- je letalski prevoznik v lasti in bo tudi v prihodnje neposredno ali z večinsko udeležbo držav članic in/ali državljanov držav članic ali drugih držav iz Priloge V in državljanov teh drugih držav;

(c) je letalski prevoznik sposoben izpolnjevati pogoje, določene v zakonih in drugih predpisih, ki jih pogodbenica, ki obravnava vlogo ali vloge, običajno uporablja pri opravljanju mednarodnega zračnega prometa;

in

(d) se ohranjajo in uporabljajo določbe iz člena 14 (Varnost v letalstvu) in člena 15 (Varovanje v letalstvu).

Člen 4

Odvzem dovoljenja

1. Pristojni organi obeh pogodbenic lahko odvzamejo, začasno prekličijo ali omejijo dovoljenja za opravljanje prevoza ali drugače začasno prekličijo ali omejijo opravljanje prevoza letalskega prevoznika druge pogodbenice, kadar:

(a) za maroškega letalskega prevoznika:

- letalski prevoznik nima svojega glavnega kraja poslovanja, ali če obstaja, svojega sedeža v Maroku, ali ni dobil operativne licence in drugega ustreznega dokumenta v skladu z veljavno maroško zakonodajo;
- Maroko ne izvaja in vzdržuje učinkovitega predpisanega nadzora letalskega prevoznika,

ali

- letalski prevoznik ni neposredno ali z večinsko udeležbo v lasti in pod učinkovitim nadzorom Maroka in/ali maroških državljanov ali držav članic in/ali državljanov držav članic;

(b) za letalskega prevoznika Evropske skupnosti:

- letalski prevoznik nima svojega glavnega kraja poslovanja, ali če obstaja, svojega sedeža na ozemlju države članice Evropske skupnosti v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti ali ni dobil operativne licence Skupnosti;

- država članica Evropske skupnosti, ki je pristojna za izdajo spričevala letalskega prevoznika, ne izvaja in vzdržuje učinkovitega predpisanega nadzora letalskega prevoznika ali ustrezen letalski organ ni jasno opredeljen;

ali

- letalski prevoznik ni neposredno ali z večinsko udeležbo v lasti in pod učinkovitim nadzorom držav članic in/ali državljanov držav članic ali drugih držav iz Priloge V in državljanov teh držav;
- (c) letalski prevoznik ne ravna v skladu z zakoni in drugimi predpisi iz člena 6 (Upoštevanje zakonodaje) tega sporazuma,

ali

- (d) se določbe iz člena 14 (Varnost v letalstvu) in člena 15 (Varovanje v letalstvu) ne ohranjajo ali uporabljajo.

2. Če za preprečitev nadaljnje neskladnosti s točkama (c) in (d) odstavka 1 ni nujno takojšnje ukrepanje, se pravice, določene s tem členom, uresničujejo le po posvetovanju s pristojnimi organi druge pogodbenice.

Člen 5

Naložbe

Skupni odbor, ustanovljen s tem sporazumom, predhodno odloča o večinskem lastništvu ali učinkovitem nadzoru maroškega letalskega prevoznika s strani države članice ali njenih državljanov ali letalskega prevoznika Evropske skupnosti s strani Maroka ali njegovih državljanov.

Ta odločitev opredeli pogoje v zvezi z opravljanjem dogovorjenega prevoza v skladu s tem sporazumom in v zvezi s prevozi med tretjimi državami in pogodbenicami. Določbe odstavka 9 člena 22 tega sporazuma se za take odločitve ne uporabljajo.

Člen 6

Upoštevanje zakonodaje

1. Zakoni in drugi predpisi ene pogodbenice, ki se nanašajo na prihod zrakoplova v mednarodnem zračnem prometu, na njeno ozemlje in odhod z njega ali na operacijo in navigacijo zrakoplovov, veljajo tudi za letalske prevoznike druge pogodbenice, ki vstopajo na ozemlje prve pogodbenice, so na njem ali odhajajo z njega.

2. Zakoni in drugi predpisi ene pogodbenice, ki se nanašajo na prihod potnikov, posadk ali tovora na zrakoplovu na njeno ozemlje, zadrževanjem na njem in odhod z njega (vključno s predpisi o vstopu, mejni kontroli, preseljevanjem, potnimi listinami, carini, karanteni ali za pošto s poštnimi predpisi), veljajo tudi za potnike, posadke ali tovor prevoznikov druge pogodbenice, ki vstopajo na ozemlje prve pogodbenice, so na njem ali odhajajo z njega.

Člen 7

Konkurenca

V tem sporazumu se določbe iz Poglavja II („Konkurenca in druge gospodarske določbe“) Naslova IV Pridružitvenega sporazuma uporabljajo, če ta sporazum ne vsebuje posebnih določb.

Člen 8

Subvencije

1. Pogodbenici priznavata, da državne subvencije za letalske prevoznike izkrivljajo ali bi lahko izkrivljale konkurenco z dajanjem prednosti posameznim družbam pri zagotavljanju zračnega prevoza, ogrožajo temeljne cilje Sporazuma in niso združljive z načelom odprtega letalskega območja.

2. Če je dodelitev državnih subvencij letalskemu prevozniku ali letalskim prevoznikom, ki opravljajo prevoz v skladu s tem sporazumom, nujno potrebna za dosego zakonitega cilja, morajo biti take subvencije sorazmerne s ciljem, pregledne in usmerjene k čim večjemu zmanjšanju, če je izvedljivo, škodljivega vpliva na letalske prevoznike druge pogodbenice. Pogodbenica, ki dodeli subvencijo, nemudoma obvesti drugo pogodbenico o svoji nameri za njeno dodelitev ter o njeni skladnosti z merili iz tega sporazuma.

3. Če pogodbenica meni, da subvencija, ki jo zagotovi druga pogodbenica ali, odvisno od primera, javni ali vladni organ države, ki ni pogodbenica, ni skladna z merili iz odstavka 2, lahko predlaga sestanek Skupnega odbora iz člena 22 za obravnavo zadeve in oblikovanje ustreznih odzivov nanjo za katere se ugotovi, da so upravičeni.

4. Če Skupni odbor spora ne more rešiti, pogodbenici obdržita možnost uporabe svojih protisubvencijskih ukrepov.

5. Določbe v tem členu ne posegajo v zakone in druge predpise pogodbenic glede ključnih zračnih prevozov in obveznosti javnih služb na ozemlju pogodbenic.

Člen 9

Poslovne priložnosti

1. Letalski prevozniki pogodbenic imajo pravico ustanoviti predstavništvo na ozemlju druge pogodbenice za oglaševanje in prodajo zračnih prevozov in povezanih dejavnosti.

2. Letalski prevozniki pogodbenic so upravičeni v skladu z zakoni in drugimi predpisi druge pogodbenice o vstopu, prebivališču in zaposlovanju, na ozemlje druge pogodbenice pripeljati in obdržati vodilno, prodajno, tehnično, operativno in drugo strokovno osebje, potrebno za zagotavljanje zračnega prometa.

3. (a) Ne glede na pododstavek b) ima vsak letalski prevoznik v zvezi z zemeljsko oskrbo na ozemlju druge pogodbenice:

(i) pravico opravljati svojo zemeljsko oskrbo („samooskrba“) ali po svoji izbiri

(ii) pravico izbrati med konkurenčnimi izvajalci zemeljske oskrbe v celoti ali delno, kadar je takim izvajalcem dovoljen dostop na trg na podlagi zakonov in drugih predpisov pogodbenic ter kadar so taki izvajalci navzoči na trgu.

(b) Za naslednje kategorije zemeljske oskrbe, to je odprema prtljage, oskrba na ploščadi, oskrba z gorivom in oljem, odprema tovora in pošte, glede fizičnega ravnanja s tovorom in pošto med letališkimi terminalom in pravic iz (i) in (ii) pododstavka a) upoštevati posebne omejitve v skladu z določbami zakonov in drugih predpisov, veljavnih na ozemlju druge pogodbenice. Če omejitve izključujejo samooskrbo in če ni učinkovite konkurence med izvajalci, ki opravljajo storitve zemeljske oskrbe, so vse take storitve vsem letalskim prevoznikom na voljo na enakovredni in zadostni osnovi. Cene takih storitev ne presegajo njihovih celotnih stroškov, vključno s primerno donosnostjo po amortizaciji.

4. Letalski prevoznik pogodbenic lahko sam in/ali po presoji letalskega prevoznika s prodajnimi zastopniki ali drugimi posredniki, ki jih določi letalski prevoznik prodaja vozovnice za zračni prevoz na ozemlju druge pogodbenice. Vsak letalski prevoznik ima pravico prodati in vsaka oseba ima pravico kupiti tak prevoz v lokalni ali prosto zamenljivi valuti.

5. Vsak letalski prevoznik ima pravico, da na zahtevo zamenja in prenese lokalne prihodke z ozemlja druge pogodbenice na matično ozemlje in, če to ni skladno s splošno veljavnimi zakoni in drugimi predpisi, v državo ali države po lastni izbiri. Pretvorba in prenos sta dovoljena takoj, brez omejitev ali obdavčenja v zvezi z njimi, po menjalnem tečaju, ki velja za tekoče transakcije in prenos na dan, ko prevoznik predloži prvo vlogo za prenos.

6. Letalski prevozniki pogodbenic lahko na ozemlju druge pogodbenice poravnajo lokalne izdatke za nakup goriva v lokalni valuti. Letalski prevozniki pogodbenic lahko na ozemlju druge pogodbenice po lastni presoji poravnajo take izdatke v prosto zamenljivih valutah v skladu s predpisi o lokalni valuti.

7. Pri opravljanju ali zagotavljanju prevozov po tem Sporazumu lahko vsak letalski prevoznik pogodbenice sodeluje pri trženju, kot je dogovor o rezervaciji zmogljivosti ali skupni uporabi oznak letov, z:

(a) vsakim letalskim prevoznikom ali letalskimi prevozniki pogodbenic,

in

(b) vsakim letalskim prevoznikom ali letalskimi prevozniki tretje države,

in

(c) površinskimi kopenskimi ali pomorskimi prevozniki,

če (i) imajo vsi udeleženci pri takih dogovorih ustrezno pooblastilo in (ii) dogovori izpolnjujejo zahteve v zvezi z varnostjo in konkurenco, ki se običajno uporabljajo pri takih dogovorih. Pri prodaji prevoza potnikov, ki vključuje prevoz s skupno uporabo oznak letov, je kupec ob prodaji ali v vsakem primeru pred vkrcanjem obveščen o tem, kateri izvajalec prevoza bo opravljal promet v posameznem delu prevoza.

8. (a) Glede prevoza potnikov za ponudnike drugih oblik prevoza ne veljajo zakoni in drugi predpisi, ki urejajo zračni promet, izključno zato, ker take prevoze zagotavlja letalski prevoznik pod svojim imenom. Ponudniki drugih načinov prevoza se lahko po lastni presoji odločijo glede udeležbe pri skupnih dogovorih. Pri odločanju glede posameznega dogovora lahko ponudniki drugih načinov prevoza med drugim upoštevajo interese potrošnika ter tehnične, ekonomske, prostorske in zmogljivostne omejitve.
- (b) Poleg tega in ne glede na katero koli drugo določbo tega sporazuma je letalskim prevoznikom in posrednim izvajalcem prevoza tovora pogodbenic brez omejitve dovoljeno, da v mednarodnem zračnem prometu uporabljajo drug način prevoza tovora do kraja ali s krajev na ozemlju Maroka in Evropske skupnosti ali v tretjih državah, vključno s prevozom na letališča s carinskim objektom ali z njih ter vključno po potrebi s pravico(-ami) do prevoza tovora pod carinskim nadzorom po veljavnih zakonih ali drugih predpisih. Ta tovor ima ne glede na to ali se premika po površini ali po zraku, dostop do letaliških carinskih postopkov in objektov. Letalski prevozniki se lahko odločijo, da sami opravljajo druge načine površinskega prevoza ali jih zagotavljajo z dogovori z drugimi ponudniki drugih načinov površinskega prevoza, vključno z drugimi načini prevoza, ki jih opravljajo drugi letalski prevozniki in posredni izvajalci tovrnega zračnega prevoza. Taki intermodalni prevozi tovora se lahko zagotovijo po eni, direktni ceni za kombinirani zračni in drugimi načini prevoza, tako da špediterji niso zavajani glede dejstev o takem prevozu.
2. Oprostitev, davkov, davščin, dajatev, taks in pristojbin iz prvega odstavka, razen plačila stroškov za opravljene storitve se na podlagi vzajemnosti nanaša tudi na:
- (a) zaloge na zrakoplovu, vnesene na ozemlje ali dobavljene na ozemlje ene pogodbenice in natovorjeno v razumnih količinah, namenjeno za uporabo v zrakoplovu letalskega prevoznika druge pogodbenice, ki opravlja mednarodni zračni prevoz, tudi če se te zaloge uporabljajo na delu poti čez ozemlje pogodbenice, na katerem so natovorjene;
- (b) opremo na letališču in nadomestne dele (vključno z motorji), ki so vneseni na ozemlje pogodbenice za servisiranje, vzdrževanje ali popravilo zrakoplova prevoznika druge pogodbenice, ki se uporablja v mednarodnem zračnem prometu;
- (c) mazivo in potrošne tehnične zaloge, vnesene na ozemlje ali dobavljene na ozemlju ene pogodbenice, namenjene za uporabo na zrakoplovu letalskega prevoznika druge pogodbenice, ki opravlja mednarodni zračni prevoz, tudi če se te zaloge uporabljajo na delu poti čez ozemlje pogodbenice, na katerem so natovorjene;
- (d) tiskovine, kot določa carinska zakonodaja pogodbenic, vnesene na ozemlje ali dobavljene na ozemlju ene pogodbenice in namenjene za uporabo na zrakoplovu letalskega prevoznika druge pogodbenice, ki opravlja mednarodni zračni prevoz, tudi če se te zaloge uporabljajo na delu poti čez ozemlje pogodbenice, na katerem so natovorjene;

Člen 10

Carinske dajatve in takse

1. Zrakoplovi, s katerimi letalski prevozniki druge pogodbenice v mednarodnem zračnem prometu opravljajo zračni prevoz, njihova običajna oprema, oprema na letališču, zaloge goriva, maziva, potrošne tehnične zaloge, nadomestni deli (vključno z motorji), druge zaloge na zrakoplovu (ki vključujejo, vendar niso omejene na hrano, pijačo, alkohol, tobak in druge izdelke, namenjene za prodajo ali uporabo potnikov v omejenih količinah med letom) ter druge stvari, namenjene za opravljanje prevoza ali servisiranje zrakoplova v mednarodnem zračnem prevozu, ali se uporabljajo izključno v zvezi s tem, so ob prihodu na ozemlje ene pogodbenice na podlagi vzajemnosti oproščeni vseh uvoznih omejitev, davkov na premoženje in dajatev na kapital, carinskih dajatev, trošarin in podobnih taks in pristojbin, ki (a) jih določajo nacionalni organi ali Evropska skupnost in (b) ne temeljijo na stroških opravljenih storitev, če taka oprema in zaloge ostanejo na krovu zrakoplova.

in

- (e) varnostna oprema in oprema za varovanje za uporabo na letališčih ali tovornih terminalih.

3. Gorivo, s katerim pogodbenica oskrbuje letalske prevoznike na svojem ozemlju, v tem sporazumu ni oproščeno davkov, dajatev, carin in pristojbin, podobnim tistim iz prvega odstavka. Ko vstopajo na ozemlje ene pogodbenice, se na njem zadržujejo ali ga zapuščajo, morajo letalski prevozniki druge pogodbenice ravnati v skladu z zakoni in drugimi predpisi o prodaji, oskrbi in uporabi letalskega goriva, ki veljajo na navedenem ozemlju.

4. Za opremo in zaloge iz prvega in drugega odstavka se lahko zahteva, da so pod nadzorom ali kontrolo ustreznih organov.

5. Izjeme iz tega člena so mogoče tudi, kadar imajo letalski prevozniki ene pogodbenice pogodbe z drugim letalskim prevoznikom, ki je prav tako upravičen do takih izjem druge pogodbenice za posojilo ali prenos predmetov iz prvega in drugega odstavka na ozemlje druge pogodbenice.

6. Nobena določba tega sporazuma ne preprečuje pogodbenicam, da bi zaračunali davke, davščine, dajatve, takse ali pristojbine za blago, ki se potnikom prodaja razen tistega za porabo na zrakoplovu, na delu zračnega prevoza med dvema krajema na njunem ozemlju, na katerem je dovoljeno vkrcanje ali izkrcanje.

Člen 11

Takse za uporabnike

1. Pogodbenica letalskim prevoznikom druge pogodbenice ne odmeri ali ne dovoli, da se jim odmerijo takse za uporabnike, višje od tistih, odmerjenih domačim letalskim prevoznikom, ki opravljajo podobne mednarodne zračne prevoze.

2. Višje ali nove takse so mogoče le po primernem posvetovanju med pristojnimi organi in letalskimi prevozniki vsake pogodbenice. Uporabnike je treba v primernem času obvestiti o vseh predlogih za spremembe taks za uporabnike in jim s tem omogočiti, da izrazijo svoja mnenja pred spremembami. Pogodbenice spodbujajo izmenjavo informacij, potrebnih za točno oceno sprejemljivosti, upravičenosti in porazdelitve taks v skladu z načeli tega člena.

Člen 12

Oblikovanje cen

Cene zračnega prevoza, opravljenega na podlagi tega sporazuma, se določajo prosto in se ne predložijo v odobritev, lahko pa se predložijo le v informativne namene. Cene, ki se zaračunavajo za prevoz izključno v Evropski skupnosti, morajo biti v skladu z zakonodajo Evropske skupnosti.

Člen 13

Statistični podatki

Pristojni organi ene pogodbenice pristojnim organom druge pogodbenice na njihovo zaprosilo predložijo informacije in statistične podatke, ki se nanašajo na promet, ki ga opravljajo letalski prevozniki, ki jih pooblasti ena pogodbenica, o dogovorjenih prevozih na ozemlje druge pogodbenice ali z njega v obliki, v kakršni jih pripravijo in predložijo pooblaščenim letalskim prevoznikom domačim pristojnim organom. Skupni odbor na zaprosilo ene pogodbenice obravnava vse dodatne statistične podatke v zvezi s prometom, ki jih lahko pristojni organi ene pogodbenice zahtevajo od organov druge pogodbenice.

NASLOV II

UPRAVNO SODELOVANJE

Člen 14

Varnost v letalstvu

1. Pogodbenice ravnajo v skladu z zakonodajo Evropske skupnosti o varnosti v letalstvu iz Priloge VI A pod pogoji, določenimi v nadaljevanju.

2. Pogodbenici zagotovita, da vsak zrakoplov, registriran v eni pogodbenici, za katerega obstaja sum o neskladnosti z mednarodnimi letalskimi varnostnimi standardi, vzpostavljenimi v skladu s Konvencijo, in pristaja na letališčih, odprtih za mednarodni zračni promet, na ozemlju druge pogodbenice, na ploščadi pregledajo pristojni organi druge pogodbenice, na krovu zrakoplova in okrog njega, da bi preverili veljavnost dokumentov zrakoplova in njegove posadke ter vidno stanje zrakoplova in njegove opreme.

3. Vsaka pogodbenica lahko kadar koli zaprosi za posvetovanja o varnostnih standardih, ki jih ima druga pogodbenica.

4. Nobena določba v tem sporazumu ne omejuje pristojnosti pristojnih organov pogodbenice za sprejetje vseh ustreznih in takojšnjih ukrepov, če ugotovijo, da zrakoplov, proizvod ali operacija zrakoplova:

(a) ni v skladu z minimalnimi standardi, določenimi s Konvencijo ali zakonodajo iz Priloge VI A, odvisno od tega, kaj se uporablja,

ali

(b) vzbuja resne skrbi, na podlagi pregleda iz drugega odstavka, da zrakoplov ali njegova operacija ni v skladu z minimalnimi standardi, določenimi s Konvencijo ali zakonodajo iz Priloge VI A, odvisno od tega, kaj se uporablja,

ali

(c) vzbuja resne skrbi, da se minimalni standardi, določeni s Konvencijo ali zakonodajo iz Priloge VI A, odvisno od tega, kaj se uporablja, premalo učinkovito vzdržujejo ali izvajajo.

5. Če pristojni organi ene pogodbenice ukrepajo v skladu s četrtem odstavkom, o tem ukrepu nemudoma obvestijo pristojne organe druge pogodbenice ter navedejo razloge za ukrep.

6. Če se ukrepi, sprejeti na podlagi četrtega odstavka, ne prenehajo izvajati, čeprav zanje ni več razloga, lahko vsaka pogodbenica zadevo naslovi na skupni odbor.

Člen 15

Varovanje v letalstvu

1. Zagotavljanje varnosti za civilne zrakoplove, njihove potnike in posadko je temeljni predpogoj za opravljanje mednarodnih zračnih prevozov, zato pogodbenici ponovno potrjujeta svoje obveznosti ena do druge glede zagotavljanja varovanja civilnega letalstva pred dejanji nezakonitega vmešavanja (in zlasti svoje obveznosti v skladu s Čikaško konvencijo, Konvencijo o kaznivih dejanjih in nekih drugih aktih, storjenih na letalih, podpisano v Tokiu 14. septembra 1963, Konvencijo o zatiranju nezakonite ugrabitve zrakoplovov, podpisano v Haagu 16. decembra 1970, Konvencijo o zatiranju nezakonitih dejanj zoper varnost civilnega zrakoplovstva, podpisano v Montrealu 23. septembra 1971, Protokolom o zatiranju nezakonitih nasilnih dejanj na letališčih za mednarodno civilno zrakoplovstvo, podpisanim v Montrealu 24. februarja 1988, in Konvencijo o označevanju plastičnih razstreliv zaradi njihovega odkrivanja, podpisano v Montrealu 1. marca 1991, če sta obe pogodbenici pogodbenici teh konvencij, ter v skladu z vsemi drugimi konvencijami in protokoli v zvezi z varnostjo civilnega letalstva, katerih članici sta obe pogodbenici).

2. Pogodbenici si medsebojno na podlagi zaprosila zagotovita vso potrebno pomoč, da bi preprečili nezakonite ugrabitve civilnih zrakoplovov in druga nezakonita dejanja zoper varnost takih zrakoplovov, njihovih potnikov in posadke, letališč, letalskih navigacijskih naprav ter vsako drugo ogrožanje varovanja civilnega letalstva.

3. Pogodbenici v medsebojnih odnosih ravnata v skladu s standardi varovanja letalstva in, če jih uporabljata, v skladu s priporočenimi praksami, ki jih je določila Mednarodna organizacija civilnega letalstva in opredelila kot priloge k Čikaški konvenciji, v taki meri, kot se te določbe o varovanju uporabljajo za pogodbenici. Pogodbenici od letalskih družb, ki so vpisane v njihovih registrih ali imajo glavni kraj poslovanja ali stalni naslov na njihovih ozemljih, ter od upravljavcev letališč na svojih ozemljih, zahtevata, da delujejo v skladu s takimi predpisi o varovanju letalstva.

4. Vsaka pogodbenica zagotavlja, da se na njenem ozemlju učinkovito izvajajo ukrepi za zaščito zrakoplovov, za pregled potnikov in ročne prtljage ter primerni pregledi posadke, tovora (vključno z oddano prtljago) in zalog na zrakoplovu pred in med vkrcavanjem ali natovarjanjem, in da se ti ukrepi prilagajajo glede na povečano grožnjo. Pogodbenici soglašata, da se lahko od njihovih letalskih prevoznikov zahteva spoštovanje predpisov o varovanju letalstva iz prejšnjega odstavka, ki jih zahteva druga pogodbenica za prihod, odhod ali dokler so na njenem ozemlju. Poleg tega vsaka pogodbenica z naklonjenostjo obravnava zaprosilo druge pogodbenice za uvedbo razumnih posebnih ukrepov varovanja zaradi grožnje.

5. Ob nezakoniti ugrabitvi ali grožnji ugrabitve civilnega zrakoplova ali drugih nezakonitih dejanjih proti varnosti zrakoplova, potnikov in posadke, letališč ali navigacijskih naprav, si pogodbenici pomagata tako da zagotovita komunikacijo in druge ustrezne ukrepe za hitro in varno odpravo takega dogodka ali grožnje.

6. Kadar pogodbenica upravičeno domneva, da druga pogodbenica ne ravna v celoti po določbah o varovanju iz tega člena, lahko ta pogodbenica zaprosi za takojšnja posvetovanja z drugo pogodbenico.

7. Ne glede na člen 4 (Odvzem dovoljenja) tega sporazuma je neuspela sklenitev zadovoljivega dogovora v petnajstih (15) dneh od dneva take zahteve razlog za zadržanje, odvzem, omejitev ali določitev pogojev glede dovoljenja za opravljanje prevoza ali tehničnega dovoljenja letalskih prevoznikov obeh pogodbenic.

8. Če to zahteva neposredna in posebna grožnja, lahko pogodbenica sprejme začasen ukrep pred potekom petnajstih (15) dni.

9. Vsak ukrep, sprejet v skladu s sedmim odstavkom preneha, ko druga pogodbenica ravna v skladu z določbami tega člena.

Člen 16

Upravljanje zračnega prometa

1. Pogodbenici ravnata v skladu z določbami zakonodaje, opredeljene v Prilogi VI B pod pogoji, določenimi v nadaljevanju.

2. Pogodbenici se zavežeta za čim boljše sodelovanje na področju upravljanja zračnega prometa zaradi razširitve enotnega evropskega neba na Maroko, da bi povečali veljavne varnostne standarde in skupno učinkovitost splošnih standardov zračnega prometa v Evropi, dosegli največje zmogljivosti in najmanjše zamude.

3. Da bi olajšali uporabo zakonodaje o enotnem evropskem nebu na svojih ozemljih:

(a) Maroko sprejme potrebne ukrepe za prilagoditev svoje institucionalne strukture upravljanja zračnega prometa enotnemu evropskemu nebu, zlasti z ustanovitvijo primernih nacionalnih nadzornih organov, ki delujejo neodvisno od izvajalcev služb upravljanja zračnega prometa,

in

(b) Evropska skupnost Maroko poveže z ustreznimi operativnimi pobudami na področju navigacijskih služb zračnega prometa, zračnega prostora in interoperabilnosti, ki izhajajo iz enotnega evropskega neba, zlasti z zgodnjo vključitvijo maroških prizadevanj za vzpostavitev funkcionalnih blokov zračnega prostora ali z ustrežno uskladitvijo v SESAR.

Člen 17

Okolje

1. Pogodbenici ravnata v skladu z zakonodajo Skupnosti o zračnem prometu iz Priloge VI C pod pogoji, določenimi v nadaljevanju.

2. Nobena določba v tem sporazumu ne omejuje pristojnosti pristojnih organov pogodbenice za sprejetje vseh ustreznih ukrepov, da bi preprečili ali se drugače spopadli z okoljskimi vplivi mednarodnega zračnega prometa, ki se opravlja po Sporazumu, če se taki ukrepi izvajajo brez razlikovanja glede na državljanstvo.

Člen 18

Varstvo potrošnikov

Pogodbenici ravnata v skladu z zakonodajo Skupnosti o zračnem prometu iz Priloge VI D.

Člen 19

Računalniški sistemi rezervacij

Pogodbenici ravnata v skladu z zakonodajo Skupnosti o zračnem prometu iz Priloge VI E.

Člen 20

Socialni vidiki

Pogodbenici ravnata v skladu z zakonodajo Skupnosti v zvezi z zračnim prevozom iz Priloge VI F.

NASLOV III

INSTITUCIONALNE DOLOČBE

Člen 21

Razlaga in izvajanje

1. Pogodbenici sprejmeta vse splošne ali posebne ustrezne ukrepe za zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz tega sporazuma, in se vzdržita vseh ukrepov, ki bi lahko ogrozili uresničevanje ciljev tega sporazuma.

2. Pogodbenica je na svojem ozemlju odgovorna za pravilno izvajanje tega sporazuma ter zlasti uredb in direktiv v zvezi z zračnim prometom iz Priloge VI.

3. Pogodbenica zagotovi drugi pogodbenici vse potrebne informacije in pomoč pri preiskavah o morebitnih kršitvah, ki jih druga pogodbenica opravlja v okviru svojih pristojnosti iz tega sporazuma.

4. Kadar pogodbenica v skladu s pooblastili, ki so ji dana s tem sporazumom, ukrepa glede zadev, ki zanimajo drugo pogodbenico in se nanašajo na organe ali podjetja druge pogodbenice, o tem obvesti pristojne organe druge pogodbenice in jim da pred sprejetjem končne odločitve priložnost za pripombe.

Člen 22

Skupni odbor

1. Ustanovi se odbor, ki ga sestavljajo predstavniki pogodbenic (v nadaljevanju „skupni odbor“) in je odgovoren za upravljanje tega sporazuma in zagotavljanje njegovega pravilnega izvajanja. V ta namen daje priporočila in sprejema odločitve v primerih, predvidenih v tem sporazumu.

2. Odločitve skupnega odbora se sprejemajo skupno in so zavezujoče za pogodbenici. Pogodbenici uresničujeta take odločitve v skladu z lastnimi pravili.

3. Skupni odbor se sestaja po potrebi in najmanj enkrat letno. Sklic sestanka lahko zahteva katera koli pogodbenica.

4. Pogodbenica lahko sestanek skupnega odbora zahteva tudi, ker skuša rešiti morebitna vprašanja v zvezi z razlago ali izvajanjem tega sporazuma. Tak sestanek se začne v najkrajšem mogočem času, vendar najpozneje dva meseca po prejemu zahteve, če ni dogovorjeno drugače.

5. Pogodbenici si zaradi pravilnega izvajanja tega sporazuma izmenjujeta informacije in se na zahtevo katere koli posvetujeta v skupnem odboru.

6. Skupni odbor s sklepom sprejme svoj poslovnik.

7. Če pogodbenica meni, da druga pogodbenica odločitve skupnega odbora ne uresničuje pravilno, lahko zahteva, da to vprašanje obravnava skupni odbor. Če skupni odbor vprašanja ne more rešiti v dveh mesecih od dneva, ko je bilo nanj naslovljeno, lahko pogodbenica, ki je obravnavo zahtevala, sprejme ustrezne začasne zaščitne ukrepe po členu 24.

8. V odločitvah skupnega odbora so navedeni dan začetka izvajanja v pogodbenicah in vse druge informacije, za katere obstaja verjetnost, da se bodo nanašale na gospodarske subjekte.

9. Če skupni odbor ne glede na drugi odstavek, odločitve o vprašanju ne sprejme v šestih mesecih od dneva, ko je bilo nanj naslovljeno, lahko pogodbenici sprejmeta ustrezne začasne zaščitne ukrepe po členu 24.

10. Skupni odbor preuči vprašanja v zvezi z dvostranskimi naložbami z večinsko udeležbo ali spremembe v učinkovitem nadzoru letalskih prevoznikov pogodbenic.

11. Poleg tega skupni odbor razvija sodelovanje s:

(a) spodbujanjem strokovne izmenjave o novih pobudah na področju zakonodaje ali drugih predpisov in razvoju tudi na področju varovanja, varnosti, okolja, letalske infrastrukture (vključno s sloti) in varstva potrošnikov;

(b) rednim preverjanjem socialnih vplivov sporazuma med njegovim izvajanjem, zlasti na področju zaposlovanja, in ustreznim odzivom nanje, za katere se ugotovi, da so upravičeni;

(c) preučevanjem potencialnih področij za nadaljnji razvoj sporazuma, vključno s priporočili za njegove spremembe.

Člen 23

Reševanje sporov in arbitraža

1. Pogodbenici lahko na skupni odbor naslovita vse spore zaradi uporabe ali razlage tolmačenja tega sporazuma, ki niso bili rešeni v skladu s členom 22. V tem členu kot skupni odbor nastopa pridružitveni svet, ustanovljen s Pridružitvenim sporazumom.

2. Skupni odbor lahko spor reši s sklepom.

Člen 24

Zaščitni ukrepi

3. Pogodbenici sprejmeta vse potrebne ukrepe za uresničitev sklepa iz prejšnjega odstavka.

1. Pogodbenici sprejmeta vse splošne ali posebne ukrepe, potrebne za izpolnjevanje njunih obveznosti iz tega sporazuma. Poskrbita, da se dosežejo cilji iz tega sporazumoma.

4. Če spora ni mogoče rešiti v skladu z drugim odstavkom, se spor na predlog katere koli pogodbenice predloži v reševanje arbitraži treh arbitrov po postopku, določenim v nadaljevanju:

2. Če pogodbenica meni, da druga ni izpolnila obveznosti iz tega sporazuma, lahko ustrezno ukrepa. Zaščitni ukrepi po obsegu in trajanju ne smejo preseči okvira, ki je nujno potreben za odpravo takega stanja ali ohranitev ravnotežja tega sporazuma. Prednost imajo taki ukrepi, ki najmanj ovirajo delovanje tega sporazuma.

(a) pogodbenica imenuje arbitra v šestdesetih (60) dneh od dneva, ko od druge pogodbenice po diplomatski poti prejme uradno obvestilo s predlogom za reševanje spora pred arbitražnim sodiščem; tretji arbiter mora biti imenovan v nadaljnjih šestdesetih (60) dneh. Če pogodbenica ne imenuje svojega arbitra v dogovorjenem času ali če tretji arbiter ni pravočasno imenovan, lahko katera koli pogodbenica zahteva od predsednika Sveta Mednarodne organizacije civilnega letalstva, da imenuje arbitra ali arbitre, kakor je potrebno;

3. Pogodbenica, ki načrtuje sprejetje zaščitnih ukrepov, o tem uradno obvesti drugo pogodbenico prek skupnega odbora in zagotovi vse ustrezne informacije.

(b) tretji arbiter, imenovan v skladu s pogoji iz odstavka a), mora biti predvsem državljan tretje države ter nastopa kot predsednik arbitražnega sodišča;

4. Pogodbenici takoj začneta posvetovanja v skupnem odboru, da bi našle vsestransko sprejemljivo rešitev.

(c) arbitražno sodišče sprejme svoj poslovnik;

5. Ne glede na točko d) člena 3, točko d) člena 4, člen 14 in 15 sme pogodbenica sprejeti zaščitne ukrepe šele po poteku enega meseca od dneva uradnega obvestila iz odstavka 3, razen če se je postopek posvetovanja iz četrtega odstavka končal pred potekom navedenega roka.

in

(d) skladno s končno odločitvijo arbitražnega sodišča se začetni stroški arbitraže enakomerno razdelijo med pogodbenici.

6. Pogodbenica nemudoma uradno obvesti skupni odbor o sprejetih ukrepih in zagotovi vse ustrezne informacije.

7. Vsak ukrep, sprejet pod pogoji iz tega člena, se umakne, takoj ko pogodbenica kršiteljica ravna v skladu z določbami tega sporazuma.

5. Vsečasne odločitve ali končna odločitev arbitražnega sodišča so zavezujoče za pogodbenici.

Člen 25

Geografska širitev Sporazuma

6. Če pogodbenica ne ravna v skladu z odločitvijo arbitražnega sodišča, sprejeto v skladu s pogoji iz tega člena, v tridesetih (30) dneh od uradnega obvestila o navedeni odločitvi, lahko druga pogodbenica, za toliko časa, kolikor ta kršitev traja, pogodbenici v kršitvi omeji, začasno prekliče ali odvzame pravice, ki ji jih je priznala v skladu s pogoji iz tega sporazuma.

Čeprav pogodbenici priznavata dvostransko naravo tega sporazuma, ugotavljata, da Sporazum spada v področje veljavnosti evro-sredozemskega partnerstva, predvidenega v Barcelonski deklaraciji z dne 28. novembra 1995. Pogodbenici se zavežeta, da bosta z nadaljnjim dialogom zagotovili skladnost tega sporazuma z barcelonskim procesom, zlasti glede možnosti za vzajemno dogovorjene spremembe ob upoštevanju podobnih sporazumov o zračnem prometu.

Člen 26

Razmerje do drugih sporazumov

1. Določbe tega sporazuma nadomeščajo ustrezne določbe obstoječih dvostranskih sporazumov med Marokom in državami članicami. Obstoječe prometne pravice, ki izhajajo iz teh dvostranskih sporazumov in niso zajete v tem sporazumu, se lahko še naprej izvajajo, če ni diskriminacije med državami članicami Evropske skupnosti in njihovimi državljani.

2. Če pogodbenici postaneta stranki v večstranskem sporazumu ali potrđita sklep, ki ga sprejme Mednarodna organizacija civilnega letalstva ali druga mednarodna organizacija, ki obravnava zadeve, iz tega sporazuma, se posvetujeta v skupnem odboru, da ugotovita, ali je treba ta sporazum spremeniti zaradi takega razvoja dogodkov.

3. Ta sporazum ne posega v odločitve pogodbenic za izvedbo prihodnjih priporočil, ki jih lahko pripravi Mednarodna organizacija civilnega letalstva. Pogodbenici ne navedeta tega sporazuma ali dela tega sporazuma kot podlage za nasprotovanje preučitvi načrtov v Mednarodni organizaciji civilnega letalstva glede alternativnih politik o zadevah iz tega sporazuma.

Člen 27

Spremembe

1. Če želi pogodbenica spremeniti določbe tega sporazuma, o tem ustrezno obvesti skupni odbor. Dogovorjena sprememba tega sporazuma začne veljati ko so končani ustrezni notranji postopki.

2. Skupni odbor se lahko na predlog ene pogodbenice in v skladu s tem členom odloči, da spremeni priloge k temu sporazumu.

3. Ta sporazum ne posega v pravico pogodbenic, da glede na načelo nediskriminacije in v skladu z določbami tega sporazuma enostransko sprejemata nove predpise ali spreminjata obstoječe na področju zračnega prometa ali z njim povezanim področju iz Priloge VI.

4. Takoj ko ena pogodbenica začne pripravljati nove predpise, o tem obvesti drugo pogodbenico in se z njo o tem temeljito posvetuje. Na predlog ene pogodbenice lahko predhodno izmenjata mnenja v skupnem odboru.

5. Takoj ko pogodbenica sprejme nove ali spremeni svoje predpise o zračnem prometu ali z njim povezanim področjem iz Priloge VI, o tem obvesti drugo pogodbenico najpozneje trideset dni po sprejetju. Na predlog ene pogodbenice se v skupnem odboru v šestdesetih dneh po predlogu izmenjajo mnenja o posledicah takih novih predpisov ali njihovih sprememb za pravilno izvajanje tega sporazuma.

6. Skupni odbor:

(a) sprejme odločitev o spremembi Priloge VI tega sporazuma, tako da se vanjo po potrebi na podlagi vzajemnosti vključijo novi področni predpisi ali spremembe;

(b) sprejme odločitev, s katero potrđi, da so novi področni predpisi ali spremembe v skladu s tem sporazumom,

ali

(c) sprejme odločitev o kakršnih koli drugih ukrepih za zagotovitev pravilnega izvajanja tega sporazuma, ki jih je treba sprejeti v razumnem roku.

Člen 28

Odpoved

1. Ta sporazum je sklenjen za nedoločen čas.

2. Pogodbenica lahko kadar koli po diplomatski poti pisno obvesti drugo pogodbenico o svoji odločitvi, da odpoveduje ta sporazum. Hkrati o tem obvesti Mednarodno organizacijo civilnega letalstva. Ta sporazum preneha veljati dvanajst mesecev po dnevu, ko druga pogodbenica prejme obvestilo, če obvestilo o odpovedi ni umaknjeno pred potekom tega obdobja.

3. Ta sporazum preneha učinkovati ali je začasno prekinjen, če preneha učinkovati ali je začasno prekinjen Pridružitveni sporazum.

*Člen 29***Registracija pri Mednarodni organizaciji civilnega letalstva in Sekretariatu Združenih narodov**

Ta sporazum in vse njegove spremembe se registrirajo pri Mednarodni organizaciji civilnega letalstva in Sekretariatu Združenih narodov.

*Člen 30***Začetek veljavnosti**

1. Ta sporazum se začasno uporablja, ob upoštevanju notranjega prava pogodbenic, z dnem podpisa.

V POTRDITEV NAVEDENEGA so spodaj podpisani, ki so bili za to pravilno pooblaščen, podpisali ta sporazum.

V Bruslju, dvanajstega decembra leta dva tisoč šest v dveh izvodih v angleškem, češkem, danskem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, italijanskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, maltežkem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, slovaškem, slovenskem, španskem, švedskem in arabskem jeziku, pri čemer so vsa besedila enako verodostojna.

2. Ta sporazum začne veljati en mesec po datumu zadnje note v izmenjavi diplomatskih not med pogodbenicama, ki potrjujejo, da so zaključeni vsi postopki, potrebni za začetek veljavnosti tega sporazuma. Za namen te izmenjave Kraljevina Maroko izroči generalnemu sekretariatu Sveta Evropske unije diplomatsko noto za Evropsko skupnost in njene države članice, generalni sekretariat Sveta Evropske unije pa izroči Kraljevini Maroko diplomatsko noto Evropske skupnosti in njenih držav članic. Diplomatska nota Evropske skupnosti in njenih držav članic vsebuje sporočilo vsake države članice, ki potrjuje, da so zaključeni njeni postopki, potrebni za začetek veljavnosti tega sporazuma.

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

Za Českou republiku

På Kongeriget Danmarks vegne

Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

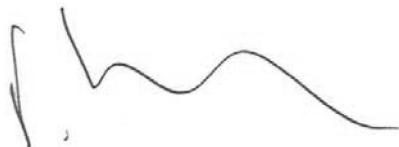
Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

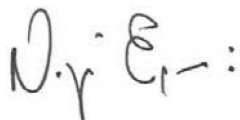
Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Per la Repubblica italiana

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā

Lietuvos Respublikos vardu

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A Magyar Köztársaság részéről

Għar-Repubblika ta' Malta

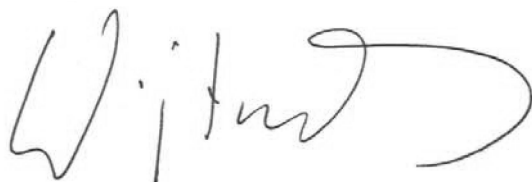
Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

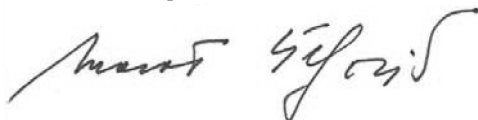
Pela República Portuguesa

Za Republiko Slovenijo

Za Slovenskú republiku

Suomen tasavallan puolesta

För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por la Comunidad Europea
 Za Evropské společenství
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Euroopa Ühenduse nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Eiropas Kopienas vārdā
 Europos bendrijos vardu
 az Európai Közösség részéről
 Għall-Komunità Ewropea
 Voor de Europese Gemeenschap
 W imieniu Wspólnoty Europejskiej
 Pela Comunidade Europeia
 Za Európske spoločenstvo
 Za Evropsko skupnost
 Euroopan yhteisön puolesta
 På Europeiska gemenskapens vägnar

Por el Reino de Marruecos
 Za Marocké království
 For Kongeriget Marokko
 Für das Königreich Marokko
 Maroko Kuningriigi nimel
 Για το Βασίλειο του Μαρόκου
 For the Kingdom of Morocco
 Pour le Royaume du Maroc
 Per il Regno del Marocco
 Marokas Karalistes vārdā
 Maroko Karalystès vardu
 A Marokkói Királyság részéről
 Għar-Renju tal-Marokk
 Voor het Koninkrijk Marokko
 W imieniu Królestwa Marokańskiego
 Pelo Reino de Marrocos
 Za Marocké královstvo
 Za Kraljevino Maroko
 Marokon kuningaskunnan puolesta
 För Konungariket Marocko

عن المملكة المغربية

PRILOGA I

DOGOVORJENI PREVOZI IN DOLOČENE PROGE

1. Ta priloga je usklajena s prehodnimi določbami iz Priloge IV tega sporazuma.
2. Pogodbenica prizna letalskim prevoznikom druge pogodbenice pravico do opravljanja zračnih prevozov na progah, določenih v nadaljevanju:

a) za letalske prevoznike Evropske skupnosti:

kraji v Evropski skupnosti – eden ali več krajev v Maroku – naslednji kraji,

b) za maroške letalske prevoznike:

kraji v Maroku – eden ali več krajev v Evropski skupnosti.

3. Maroški letalski prevozniki imajo dovoljenje za izvajanje prometnih pravic iz člena 2 tega sporazuma med več kot enim krajem na ozemlju Skupnosti, če se prevoz začne ali konča na ozemlju Maroka.

Letalski prevozniki Evropske skupnosti imajo dovoljenje za izvajanje prometnih pravic iz člena 2 tega sporazuma med Marokom in naslednjimi kraji, če se ta prevoz začne ali konča na ozemlju Skupnosti, in če so pri prevozu potnikov ti kraji v državah vključeni v evropsko politiko sosedstva.

Letalski prevozniki Evropske skupnosti imajo dovoljenje da pri prevozu v/iz Maroka z istim prevozom letijo v več krajev (koterminalizacija) in izvajajo pravico do postankov med temi kraji.

Države, vključene v evropsko politiko sosedstva, so: Alžirija, Armenija, Azerbajdžan, Belorusija, Egipt, Gruzija, Izrael, Jordanija, Libanon, Libija, Moldova, Maroko, Palestinska uprava, Sirija, Tunizija in Ukrajina. Kraji v državah, vključenih v evropsko politiko sosedstva, so lahko tudi vmesni kraji.

4. Na določenih progah je promet mogoče opravljati v obeh smereh. Vsak kraj, vmesni ali naslednji kraj določene proge, je lahko po presoji posamezne družbe pri določenem ali celotnem prevozu izpuščen, če se prevoz začne ali konča na ozemlju Maroka za maroške letalske prevoznike ali na ozemlju države članice Evropske skupnosti za letalske prevoznike Evropske skupnosti.
5. Pogodbenica vsem letalskim prevoznikom dovoli, da na podlagi komercialnih premislekov na trgu določijo frekvenco in zmogljivost mednarodnega zračnega prometa, ki ga zagotavljajo. V skladu s to pravico nobena pogodbenica enostransko ne omejuje količine prometa, frekvence ali rednosti prevozov ali tipa ali tipov zrakoplovov, s katerimi opravljajo prevoz letalski prevozniki druge pogodbenice, razen zaradi carinjenja, iz tehničnih, operativnih ali okoljskih razlogov ali zaradi varovanja zdravja.
6. Vsak letalski prevoznik lahko v vseh krajih na določenih progah opravlja mednarodni zračni promet brez kakršne koli omejitve glede spremembe tipa zrakoplova, s katerim opravlja prevoz.
7. Zakup zrakoplova s posadko letalske družbe tretje države s strani maroškega letalskega prevoznika ali zakup zrakoplova s posadko letalske družbe tretje države, ki ni navedena v Prilogi V, s strani letalskega prevoznika Evropske skupnosti, da bi izkoristili pravice, predvidene v tem sporazumu, mora ostati izjema ali zadovoljevati začasne potrebe. Predloži se v predhodno odobritev organu, ki je izdal licenco letalskemu prevozniku, ki želi zakupiti zrakoplov s posadko, in pristojnemu organu druge pogodbenice.

PRILOGA II

DVOSTRANSKI SPORAZUMI MED MAROKOM IN DRŽAVAMI ČLANICAMI EVROPSKE SKUPNOSTI

Kot je določeno v členu 25 tega sporazuma, ta sporazum nadomešča ustrezne določbe naslednjih dvostranskih sporazumov o zračnem prometu med Marokom in državami članicami:

- Sporazum o zračnem prometu med vlado Kraljevine Belgije in vlado njegovega veličanstva kralja Maroka, ki je bil podpisan 20. januarja 1958 v Rabatu;

dopolnjen z izmenjavo not z dne 20. januarja 1958;

nazadnje spremenjen z memorandumom o soglasju, ki je bil podpisan 11. junija 2002 v Rabatu;
- Sporazum o zračnem prometu med vlado Češkoslovaške socialistične republike in vlado njegovega veličanstva kralja Maroka, ki je bil podpisan 8. maja 1961 v Rabatu in za katerega je Češka republika predložila izjavo o nasledstvu;
- Sporazum o zračnem prometu med vlado Kraljevine Danske in vlado Kraljevine Maroko, ki je bil podpisan 14. novembra 1977 v Rabatu;

dopolnjen z izmenjavo not z dne 14. novembra 1977;
- Sporazum o zračnem prometu med Zvezno republiko Nemčijo in Kraljevino Maroko, ki je bil podpisan 12. oktobra 1961 v Bonnu;
- Sporazum o zračnem prometu med vlado Helenske republike in vlado Kraljevine Maroko, ki je bil podpisan 10. maja 1999 v Rabatu;

upoštevati je treba tudi memorandum o soglasju, ki je bil podpisan 6. oktobra 1998 v Atenah;
- Sporazum o zračnem prometu med vlado Španije in vlado Kraljevine Maroko, ki je bil podpisan 7. julija 1970 v Madridu;

nazadnje dopolnjen z izmenjavo pisem z dne 12. avgusta 2003 in 25. avgusta 2003;
- Sporazum o zračnem prometu med vlado Francoske republike in vlado njegovega veličanstva kralja Maroka, ki je bil podpisan 25. oktobra 1957 v Rabatu;
  - spremenjen z izmenjavo pisem z dne 22. marca 1961;
  - spremenjen s potrjenim zapisnikom z dne 2 in 5. decembra 1968;
  - dopolnjen z memorandumom o posvetovanjih 17.–18. maja 1976;
  - spremenjen z memorandumom o posvetovanjih z dne 15. marca 1977;nazadnje spremenjen z memorandumom o posvetovanjih 22.–23. marca 1984 in z izmenjavo pisem z dne 14. marca 1984;
- Sporazum o zračnem prometu med vlado Republike Italije in vlado njegovega veličanstva kralja Maroka, ki je bil podpisan 8. julija 1967 v Rimu;

spremenjen z memorandumom o soglasju, ki je bil podpisan 13. julija 2000 v Rimu;

nazadnje spremenjen z izmenjavo not z dne 17. oktobra 2001 in 3. januarja 2002;
- Sporazum o zračnem prometu med vlado Republike Latvije in vlado Kraljevine Maroko, ki je bil podpisan 19. maja 1999 v Varšavi;
- Sporazum o zračnem prometu med vlado Velikega vojvodstva Luksemburg in vlado njegovega veličanstva kralja Maroka, ki je bil podpisan 5. julija 1961 v Bonnu;
- Sporazum o zračnem prometu med Ljudsko republiko Madžarsko in Kraljevino Maroko, ki je bil podpisan 21. marca 1967 v Rabatu;

- Sporazum o zračnem prometu med vlado Republike Malte in vlado njegovega veličanstva kralja Maroka, ki je bil podpisan 26. maja 1983 v Rabatu;
  - Sporazum o zračnem prometu med vlado njenega veličanstva Kraljice Nizozemske in vlado njegovega veličanstva kralja Maroka, ki je bil podpisan 20. maja 1959 v Rabatu;
  - Sporazum o zračnem prometu med zvezno vlado Avstrije in vlado Kraljevine Maroko, ki je bil podpisan 27. februarja 2002 v Rabatu;
  - Sporazum o zračnem prometu med vlado Ljudske republike Poljske in vlado Kraljevine Maroko, ki je bil podpisan 29. novembra 1969 v Rabatu;
  - Sporazum o zračnem prometu med Portugalsko in vlado Kraljevine Maroko, ki je bil podpisan 3. aprila 1958 v Rabatu;
dopolnjen z zapisnikom, podpisanim 19. decembra 1975 v Lizboni;
nazadnje dopolnjen z zapisnikom, podpisanim 17. novembra 2003 v Lizboni;
  - Sporazum o zračnem prometu med vlado Kraljevine Švedske in vlado Kraljevine Maroko, ki je bil podpisan 14. novembra 1977 v Rabatu;
dopolnjen z izmenjavo not z dne 14. novembra 1977;
  - Sporazum o zračnem prometu med vlado Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske ter vlado Kraljevine Maroko, ki je bil podpisan 22. oktobra 1965 v Londonu;
spremenjen z izmenjavo not z dne 10. in 14. oktobra 1968;
spremenjen z zapisnikom, podpisanim 14. marca 1997 v Londonu;
nazadnje spremenjen z zapisnikom, podpisanim 17. oktobra 1997 v Rabatu;
  - Sporazumi o zračnem prometu in drugi dogovori, parafirani ali podpisani med Kraljevino Maroko in državami članicami Evropske skupnosti, ki na dan podpisa tega sporazuma še niso začeli veljati in niso včasni uporabi
  - Sporazum o zračnem prometu med vlado Kraljevine Nizozemske in vlado Kraljevine Maroko, kot je bil v obliki Priloge 1 priložen memorandumu o soglasju, podpisanem 20. junija 2001 v Haagu.
-

PRILOGA III

**POSTOPKI ZA IZDAJO DOVOLJENJ ZA OPRAVLJANJE PROMETA IN TEHNIČNIH DOVOLJENJ:
PRISTOJNI ORGANI**

1. Evropska skupnost

Nemčija:

Luftfahrt-Bundesamt

Zvezno ministrstvo za promet, javna dela in gradbeništvo

Avstrija:

Uprava za civilno letalstvo

Zvezno ministrstvo za promet, inovacije in tehnologijo

Belgija:

Generalni direktorat za zračni promet

Zvezni urad za mobilnost in promet

Ciper:

Oddelek za civilno letalstvo

Ministrstvo za zveze in infrastrukturo

Danska:

Uprava za civilno letalstvo

Španija:

Generalni direktorat za civilno letalstvo

Ministrstvo za javna dela

Estonija:

Uprava za civilno letalstvo

Finska:

Uprava za civilno letalstvo

Francija:

Generalni direktorat za civilno letalstvo (DGAC)

Grčija:

Helenski direktorat za civilno letalstvo

Ministrstvo za promet in zveze

Madžarska:

Generalni direktorat za civilno letalstvo

Ministrstvo za gospodarstvo in promet

Irska:

Generalni direktorat za civilno letalstvo

Oddelek za promet

Italija:

Agencija za civilno letalstvo Italije (ENAC)

Latvija:

Uprava za civilno letalstvo

Ministrstvo za promet

Litva:

Uprava za civilno letalstvo

Luksemburg:

Direktorat za civilno letalstvo

Malta:

Oddelek za civilno letalstvo

Nizozemska:

Ministrstvo za promet, javna dela in gospodarjenje z vodami: Generalni direktorat za prometno in letalsko politiko
Generalna inšpekcija za promet, javna dela in gospodarjenje z vodami

Poljska:

Urad za civilno letalstvo

Portugalska:

Nacionalni inštitut za civilno letalstvo (INAC)
Ministrstvo za opremo, načrtovanje in prostorsko urejanje

Češka:

Oddelek za civilno letalstvo
Ministrstvo za promet
Generalni direktorat za civilno letalstvo

Združeno kraljestvo:

Generalni direktorat za civilno letalstvo
Ministrstvo za promet

Slovaška:

Generalni direktorat za civilno letalstvo
Ministrstvo za promet, pošto in telekomunikacije

Slovenija:

Direktorat za civilno letalstvo
Ministrstvo za promet

Švedska:

Generalni direktorat za civilno letalstvo

2. Kraljevina Maroko

Direktorat za civilno letalstvo
Ministrstvo za opremo in promet

PRILOGA IV

PREHODNE DOLOČBE

1. Izvajanje in uporaba vseh določb zakonodaje Skupnosti o zračnem prometu iz Priloge VI s strani maroške pogodbenice, se vrednoti, kar je v pristojnosti Evropske skupnosti in vrednotenje mora potrditi skupni odbor. Skupni odbor mora sklep sprejeti najpozneje dve leti po začetku veljavnosti sporazuma.
  2. Do sprejetja tega sklepa dogovorjen prevoz in določene proge iz Priloge I ne vključujeta pravice letalskih prevoznikov Evropske skupnosti, da vkrcavajo ali natovarjajo v Maroku in izkrcavajo ali raztovarjajo v naslednjih krajih in obratno, ter pravice maroških letalskih prevoznikov, da vkrcavajo ali natovarjajo v kraju v Evropski skupnosti in izkrcavajo ali raztovarjajo v drugem kraju v Evropski skupnosti in obratno. Vse prometne pravice pete svobode, priznane z enim od dvostranskih sporazumov med Marokom in državami članicami Evropske skupnosti iz Priloge II se še naprej uresničujejo, če ni diskriminacije na podlagi državljanstva.
-

PRILOGA V

SEZNAM DRUGIH DRŽAV IZ ČLENA 3 IN 4 TEGA SPORAZUMA

1. Republika Islandija (v skladu s Sporazumom o Evropskem gospodarskem prostoru)
  2. Kneževina Lihtenštajn (v skladu s Sporazumom o Evropskem gospodarskem prostoru)
  3. Kraljevina Norveška (v skladu s Sporazumom o Evropskem gospodarskem prostoru)
  4. Švicarska konfederacija (v skladu s Sporazumom o zračnem prometu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo)
-

PRILOGA VI

PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO V CIVILNEM LETALSTVU

„Določbe, ki se uporabljajo“ iz naslednjih aktov se uporabljajo v skladu s Sporazumom, če ni navedeno drugače v tej prilogi ali Prilogi IV o prehodnih določbah. Če je potrebno, so v nadaljevanju za posamezne akte navedene posebne prilagoditve:

A. VARNOST V LETALSTVU

Opomba: Natančne pogoje v zvezi z udeležbo pri Evropski agenciji za varnost v letalstvu (EASA) kot maroški opazovalec bo treba obravnavati kasneje.

Št. 3922/91

Uredba Sveta EGS št. 3922/91 z dne 16. decembra 1991 o uskladitvi tehničnih predpisov in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva,

kakor je bila spremenjena z:

- Uredbo Komisije (ES) št. 2176/96 z dne 13. novembra 1996, ki Uredbo Sveta (EGS) št. 3922/91 prilagaja znanstvenemu in tehničnemu napredku;
- Uredbo Komisije (ES) št. 1069/1999 z dne 25. maja 1999, ki Uredbo Sveta 3922/91 prilagaja znanstvenemu in tehničnemu napredku;
- Uredbo Komisije (ES) št. 2871/2000 z dne 28. decembra 2000, ki Uredbo Sveta (EGS) št. 3922/91 o uskladitvi tehničnih predpisov in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva prilagaja znanstvenemu in tehničnemu napredku;
- Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1592/2002 z dne 15. julija 2002 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu.

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 10, 12 do 13 razen člena 4(1) in drugega stavka člena 8(2), Priloge I, II in III.

Pri uporabi člena 12 se „države članice“ glasi „države članice ES“.

Št. 94/56/ES

Direktiva Sveta 94/56 ES z dne 21. novembra 1994 o določitvi temeljnih načel za vodenje preiskav nesreč in incidentov v civilnem letalstvu

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 12

Št. 1592/2002

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1592/2002 z dne 15. julija 2002 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu,

kakor je bila spremenjena z:

- Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1643/2003 z dne 22. julija 2003 o spremembi Uredbe (ES) št. 1592/2002
- Uredbo Komisije (ES) št. 1701/2003 z dne 24. septembra 2003 o prilagoditvi člena 6 Uredbe (ES) št. 1592/2002

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 57, Priloge I in II

Št. 2003/42

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2003/42/ES z dne 13. junija 2003 o poročanju o dogodkih v civilnem letalstvu

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 11, Prilogi I in II

Št. 1702/2003

Uredba Komisije (ES) št. 1702/2003 z dne 24. septembra 2003 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 4, Priloga

Št. 2042/2003

Uredba Komisije (ES) št. 2042/2003 z dne 20. novembra 2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 6, Priloge I do IV

Št. 104/2004

Uredba Komisije (ES) št. 104/2004 z dne 22. januarja 2004 o predpisih glede organizacije in sestave Odbora za pritožbe Evropske agencije za varnost v letalstvu

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 7 in Priloga

B. UPRAVLJANJE ZRAČNEGA PROMETA

Št. 93/65

Direktiva Sveta 93/65 EGS z dne 19. julija 1993 o opredelitvi in uporabi združljivih tehničnih specifikacij za nakup opreme in sistemov za vodenje zračnega prometa,

kakor je bila spremenjena z

- Direktivo Komisije 97/15 ES z dne 25. marca 1997 o sprejetju Eurocontrolovih standardov in spremembi Direktive Sveta 93/65 EGS o opredelitvi in uporabi združljivih tehničnih specifikacij za nakup opreme in sistemov za vodenje zračnega prometa, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije 2082/2000 z dne 6. septembra 2000 o sprejetju Eurocontrolovih standardov in spremembi Direktive 97/15 ES o sprejetju Eurocontrolovih standardov in spremembi Direktive Sveta 93/65 EGS, spremenjeno z Uredbo Komisije (ES) št. 980/2002 z dne 4. junija 2002 o spremembi Uredbe (ES) št. 2082/2000 o sprejetju Eurocontrolovih standardov.

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 9, Prilogi I in II

Sklicevanje na Direktivo Sveta 93/65/EGS se črta z dnem 20. oktobra 2005.

Št. 2082/2000

Uredba Komisije (ES) št. 2082/2000 z dne 6. septembra 2000 o sprejetju Eurocontrolovih standardov in spremembi Direktive 97/15 ES o sprejetju Eurocontrolovih standardov in spremembi Direktive Sveta 93/65 ES,

kakor je bila spremenjena z:

- Uredbo Komisije (ES) št. 980/2002 z dne 4. junija 2002 o spremembi Uredbe (ES) št. 2082/2000 o sprejetju Eurocontrolovih standardov

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 3, Priloge I do III

Št. 549/2004

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 549/2004 z dne 10. marca 2004 o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba (okvirna uredba)

Določbe, ki se uporabljajo: člani 1 do 4, 6 in 9 do 14.

Št. 550/2004

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 550/2004 z dne 10. marca 2004 o izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa na enotnem evropskem nebu (uredba o izvajanju služb)

Določbe, ki se uporabljajo: člani 1 do 19

Št. 551/2004

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 551/2004 z dne 10. marca 2004 o organiziranosti in uporabi zračnega prostora na enotnem evropskem nebu (uredba o zračnem prostoru)

Določbe, ki se uporabljajo: člani 1 do 11

Št. 552/2004

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 552/2004 z dne 10. marca 2004 o interoperabilnosti evropske mreže za upravljanje zračnega prometa (uredba o interoperabilnosti)

Določbe, ki se uporabljajo: člani 1 do 12

C. VARSTVO OKOLJA

Št. 89/629

Direktiva Sveta 89/629 EGS z dne 4. decembra 1989 o omejevanju hrupa civilnih podzvočnih reaktivnih letal

Določbe, ki se uporabljajo: člani 1 do 8

Št. 92/14

Direktiva Sveta 92/14 EGS z dne 2. marca 1992 o omejevanju uporabe letal, ki jo ureja Del II Poglavja 2 Zvezka 1 Priloge 16 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu, druga izdaja (1988),

kakor je bila spremenjena z:

- Direktivo Sveta 98/20/ES z dne 30. marca 1998 o spremembi Direktive 92/14/EGS
- Direktivo Komisije 1999/28/ES z dne 21. aprila 1999 o spremembi Priloge k Direktivi Sveta 92/14/EGS
- Uredbo Komisije (ES) št. 991/2001 z dne 21. maja 2001 o spremembi Priloge k Direktivi Sveta 92/14/EGS

– Določbe, ki se uporabljajo: člani 1 do 11 in Priloga

Št. 2002/30

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/30/ES z dne 26. marca 2002 o oblikovanju pravil in postopkov glede uvedbe s hrupom povezanih omejitev obratovanja na letališčih Skupnosti

Določbe, ki se uporabljajo: člani 1 do 15, Priloge I in II

Št. 2002/49

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/49/ES z dne 25. junija 2002 o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa

Določbe, ki se uporabljajo: člani 1 do 16, Priloge I do IV

D. VARSTVO POTROŠNIKOV

Št. 90/314

Direktiva Sveta 90/314 EGS z dne 13. junija 1990 o paketnem potovanju, organiziranih počitnicah in izletih

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 10

Št. 92/59

Direktiva Sveta 92/59 EGS z dne 29. junija 1992 o splošni varnosti proizvodov

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 19

Št. 93/13

Direktiva Sveta 93/13 EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v pogodbah s potrošniki

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 10 in Priloga

Št. 95/46

Direktiva 95/46 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 34

Št. 2027/97

Uredba Sveta (ES) št. 2027/97 z dne 9. oktobra 1997 o odgovornosti letalskih prevoznikov v primeru nesreč,

kakor je bila spremenjena z

— Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 889/2002 z dne 13. maja 2002 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2027/97

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 8

Št. 261/2004

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 261/2004 z dne 11. februarja 2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 17

E. RAČUNALNIŠKI SISTEMI REZERVACIJ

Št. 2299/1989

Uredba Sveta (EGS) št. 2299/1989 z dne 24. julija 1989 o uvedbi kodeksa poslovanja računalniških sistemov rezervacij,

kakor je bila spremenjena z:

— Uredbo Sveta (EGS) št. 3089/93 z dne 29. oktobra 1993 o spremembi Uredbe (EGS) št. 2299/1989 o uvedbi kodeksa poslovanja računalniških sistemov rezervacij,

— Uredbo Sveta št. 323/1999 z dne 8. februarja 1999 o spremembi Uredbe (EGS) št. 2299/1989 o uvedbi kodeksa poslovanja računalniških sistemov rezervacij (CRS)

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 22 in Priloga

F. SOCIALNI VIDIKI

Št. 1989/391

Direktiva Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 16 in 18 do 19

Št. 2003/88

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2003/88/ES z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 19, 21 do 24 in 26 do 29

Št. 2000/79

Direktiva Sveta 2000/79 z dne 27. novembra 2000 o Evropskem sporazumu o razporejanju delovnega časa mobilnih delavcev v civilnem letalstvu, ki so ga sklenili AEA (Združenje evropskih letalskih prevoznikov), ETF (Evropska federacija delavcev v prometu), ECA (Evropsko združenje pilotov), ERA (Evropsko združenje regionalnih letalskih prevoznikov) in IACA (Mednarodno združenje letalskih prevoznikov)

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 5

G. DRUGA ZAKONODAJA

Št. 91/670

Direktiva Sveta št. 91/670 EGS z dne 16. decembra 1991 o vzajemnem priznavanju licenc osebjem za opravljanje funkcij v civilnem letalstvu

Določbe, ki se uporabljajo: členi 1 do 8 in Priloga